

רע"פ 11/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 11/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 4.12.2014, בעפ"ג 1394-10-14, שניתן על-ידי כב' השופטים: י' גריל - שופט בכיר; ב' בר זיו; כ' סעב

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: י' גריל - שופט בכיר; ב' בר זיו; כ' סעב), בעפ"ג 1394-10-14, מיום 4.12.2014, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט מ' גינות), בת"פ 41879-07-11, מיום 22.9.2014.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המבקש. בהחלטתי מיום 1.1.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

2. נגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום, אשר ייחסו לו ביצוע עבירות אלימות כלפי אישתו (להלן: המתלוננת). על פי כתבי האישום, ביום 15.6.2010, איים המבקש על המתלוננת, שהיתה בהיריון מתקדם, ואמר לה: "אם את לא חוזרת מיד הביתה, אני אוריד לך את התינוק שבבטן". באותו מועד, סטר המבקש למתלוננת ובעט בבטנה, וכתוצאה מכך, נזקקה המתלוננת לבדיקות ולהשגחה רפואית. בנוסף, ביום 10.1.2011, תקף המבקש את המתלוננת בכך שתפס אותה בשערות ראשה, ניער את ראשה וסטר בפניה. המתלוננת ניסתה להימלט ולהשתמש בביתם התינוקת של בני הזוג כמגן, אך המבקש המשיך להכות אותה ולבעוט בה. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמה למתלוננת נפיחות מתחת לעין שמאל; ניגר דם מאפה; ונגרם לה סימן כחול באפה. על יסוד הודאתו בכתבי האישום, הורשע המבקש בעבירות הבאות: תקיפת בת זוג, לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; ותקיפה הגורמת חבלה ממשית לבת זוג, לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

3. ביום 22.9.2014, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש. בגזר הדין נאמר, כי בעניינו של המבקש הוגשו שלושה תסקירים מטעם שירות המבחן, ובכולם התרשם שירות המבחן, כי המבקש איננו נוטל אחריות על מעשיו, וכי הוא איננו מכיר בחומרם. שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון להישנות התנהגות אלימה מצידו של המבקש כלפי אישתו, ולפיכך נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית.

4. בית המשפט הדגיש את חשיבותו של הערך החברתי בשמירה על התא המשפחתי מפני אלימות פיזית ומילולית, ואת פגיעתו של המבקש בערך זה. לאחר שנבחנה מדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה נע בין 6 לבין 15 חודשי מאסר, לריצוי בפועל. בבחינת נסיבותיו האישיות של המבקש, התחשב בית המשפט לקולה, בין היתר, במצבו הרפואי והכלכלי של המבקש, ובהודאתו של המבקש במיוחס לו. מאידך גיסא, ניתנה הדעת לכך שהמבקש איננו רואה את הפגם במעשיו וקיים סיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד. בית המשפט קבע, כי חרף קיומם של "שיקולי זכות" מסויימים, יש להשית על המבקש עונש מאסר לריצוי בפועל. לפיכך הושטו על המבקש 7 חודשי מאסר, לריצוי בפועל; וכן 7 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירת אלימות או איומים.

5. המבקש לא השלים עם גזר הדין, והגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה. בפסק דין, מיום 4.12.2014, דחה בית המשפט את הערעור. נקבע, כי גזר הדין הוא מבוסס ומנומק היטב, מתחשב במכלול שיקולי הענישה הרלוונטיים, ולא נפלה בו כל טעות. הודגש, כי "המערער [המבקש] ביצע עבירות חמורות ביותר [...] יש להוקיע עבירות אלה ולהטיל על מבצען מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח". זאת, בפרט נוכח העובדה שהמבקש לא הפנים את חומרת מעשיו. דבריה של המתלוננת, לפיהם המבקש תומך בה והיא עלולה להיפגע מכך שהוא יישלח למאסר, זכו למשקל נמוך. לבסוף, הדגיש בית המשפט כי המבקש הורשע בשתי עבירות נפרדות, שבוצעו במועדים שונים, ובנסיבות אלה, גזר הדין נוטה לקולה ואין כל מקום להתערב בו.

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה לרשות ערעור, נטען כי עניינו של המבקש מעורר סוגיות עקרוניות הנוגעות לשיקולי הענישה.

לטענתו של המבקש, העונש שהושת עליו איננו מידתי, בפרט מאחר שאין לו עבר פלילי, והוא מעולם לא נפרד מהמתלוננת. נטען, כי מדובר במקרה חריג, בין היתר נוכח מצבו הנפשי של המבקש, אשר נזקק לטיפול תרופתי, ומאז ביצוע העבירות בהן הורשע - הוא לא ביצע עבירות נוספות. עוד נטען, כי המתלוננת תתקשה להסתדר ללא עזרתו של המבקש, ואינטרס השיקום של התא המשפחתי גובר על האינטרס הציבורי בהרתעה, וזאת בפרט לנוכח התמשכות ההליכים המשפטיים בעניינו של המבקש.

דיון והכרעה

7. דין הבקשה להידחות. בניגוד לטענותיו של המבקש, עניינו אינו מעורר סוגיה עקרונית כלשהי, והבקשה נסובה כולה סביב חומרת העונש שנגזר על המבקש, בנסיבות העניין הקונקרטי. הלכה היא, כי לעניין מידת העונש, תינתן רשות ערעור "בגלגול שלישי", רק במקרים מצומצמים, אשר ניכרת בהם חריגה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים (רע"פ 7337/14 חשוב מאוד בע"מ נ' מדינת ישראל (19.1.2015); רע"פ 8440/14 דנחי נ' מדינת ישראל (19.1.2015); רע"פ 8762/14 אבו חמד נ' מדינת ישראל (15.1.2015)). אין ספק, כי עניינו של המבקש איננו נכנס בגדר מקרים אלה (השוו, למשל, לרע"פ 182/13 משה נ' מדינת ישראל (21.1.2013)), ולפיכך דין הבקשה להידחות.

8. למעלה מן הצורך אציין, כי גם לגופו של עניין, גזר דינו של בית משפט השלום איננו מבטא חומרה יתרה, ולא מצאתי כי נפל פגם כלשהו בהחלטותיהן של הערכאות הקודמות. מעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלום את חומרתם, ומן הראוי להזכיר את דבריו של השופט ס' ג'ובראן, בדבר החומרה היתרה אשר גלומה בעבירות של אלימות במשפחה:

"עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שריו התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו הייתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית." (ע"פ 792/10 מדינת ישראל נ' פלוני (14.2.2011))

כך בכלל, וכך בעניינו של המבקש, שתקף את המתלוננת באלימות ובברוטליות, בשתי הזדמנויות שונות. עוד יש לציין, כי במסגרת הבקשה לרשות ערעור, חזר המבקש על טיעונו לעונש, כפי שנטענו בפני הערכאות הקודמות. ואולם, השיקולים לקולה כבר זכו למשקל במסגרת גזר הדין, כך שהלכה למעשה, מהווה הבקשה שלפניי מעין ניסיון לעריכת "מקצה שיפורים" בעקבות תוצאתן של החלטות קודמות. לכך אין מקום במסגרת ההליך הנוכחי (רע"פ 8637/14 עבאסי נ' מדינת ישראל (13.1.2015); רע"פ 8638/14 אבו נ' עיריית חיפה (21.12.2014); רע"פ 6615/13 שוויקי נ' מדינת ישראל - הוועדה המחוזית לתכנון ובניה (29.10.2013)), וגם משום כך, דין הבקשה להידחות.

9. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

נוכח התוצאה, מתבטלת החלטתי מיום 1.1.2015, בעניין עיכוב הביצוע. המבקש יתייצב לריצו עונשו ביום

10.2.2015, עד לשעה 10:00, בימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ט בטבת התשע"ה (20.1.2015).

ש ו פ ט
